

Łódź, 14 grudnia 2023 r.

PNIK-I.4131.1117.2023

Rada Miejska w Ujeździe

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXXX/608/23 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 29 listopada 2023 r. o zmianie nazwy Gminnej Biblioteki Publicznej w Ujeździe na Miejską Bibliotekę Publiczną w Ujeździe i nadania tej jednostce nowego statutu, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 8 grudnia 2023 r.

Uzasadnienie

Wątpliwości organu nadzoru budzi § 4 przedmiotowej uchwały. Analiza postanowień uchwały wskazuje, że zawiera ona elementy, które przesądzają, iż uchwała jest aktem prawa miejscowego, a tym samym powinna podlegać promulgacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Wątpliwości organu nadzoru budzi także § 11 ust. 2 załącznika do przedmiotowej uchwały, tj. Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ujeździe, zgodnie z którym Dyrektora powołuje i odwołuje Burmistrz Ujazdu, na zasadach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach. Organ nadzoru stoi na stanowisku, że tak skonstruowany przepis Statutu nie wypełnia w sposób prawidłowy kwestii związanych ze sposobem powoływania organu zarządzającego instytucją kultury. W ustawie z dnia 25 października 1991 r.

o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z

2020 r. poz. 194 z późn. zm.) mamy bowiem do czynienia z kilkoma różnymi i wykluczającymi się wzajemnie trybami powoływania dyrektora instytucji kultury. Dyrektor może być:

- 1) powołany przez organizatora po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję (art. 15 ustawy),
- 2) wskazany w wyniku wyłonienia zarządcy (art. 15a ustawy),
- 3) wyłoniony w drodze konkursu (art. 16 ustawy).

W ocenie organu nadzoru pozostawienie organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego dowolności w wyborze zasad i trybu powołania dyrektora w istocie wypacza sens regulacji zawartej w art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W judykaturze wskazuje się, że statut winien określać, czy kandydata na stanowisko dyrektora powołuje organizator oraz czy wyłania się go w drodze konkursu (por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 lipca 2011 r., sygn. akt II SA/Sz 523/11, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 303/13).

Wskazane w tym przepisie zagadnienia zostały przez ustawodawcę uznane nie tylko za niezbędne, ale także za przedmiotowo istotne dla wypełnienia funkcji, jaką ma pełnić statut. Brak konkretnych regulacji w zakresie sposobu powoływania dyrektora i pozostawienie tych zagadnień do rozstrzygnięcia organowi wykonawczemu, wykonującemu zadania organizatora instytucji kultury, pozostaje w opozycji do art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 oraz art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 203/21).

Organ nadzoru wskazuje nadto na regulacje zawarte w § 11 ust. 6 oraz § 14 ust. 7 Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ujeździe w zakresie wyrazów „w szczególności”. Tak skonstruowane postanowienia Statutu w ocenie organu nadzoru powodują niejasność i nieprecyzyjność zapisów Statutu, gdyż ustalają otwarty katalog obowiązków Dyrektora Biblioteki oraz zadań Rady Bibliotecznej, co w konsekwencji oznacza, że powyższe kwestie określono jedynie w sposób przykładowy i niepełny. Mając na uwadze art. 11 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393), ustawodawca wymaga, aby statut biblioteki w precyzyjny sposób regulował te kwestie.

Wątpliwości organu nadzoru budzi także regulacja zawarta w § 16 ust. 1 Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ujeździe, w którym jako źródła finansowania Biblioteki

wskazano „inne źródła”. Zgodnie z art. 11 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393) wymaga się od prawodawcy miejscowego określenia źródeł finansowania biblioteki. Tym samym lokalny prawodawca nie powinien używać sformułowania „inne źródła”, co oznacza otwarty katalog tych źródeł. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma możliwości przekazania kompetencji do określania dalszych źródeł finansowania biblioteki. W judykaturze podkreśla się, że ustawodawca w art. 11 ust. 3 pkt 4 ustawy o bibliotekach wskazał, że statut określa źródła finansowania biblioteki, zatem jest to element uchwały, który ma wskazywać na konkretne, dookreślone źródła z których będzie finansowana biblioteka. Uregulowanie to należy rozpatrywać w kontekście, art. 2 Konstytucji, z którego wynika reguła przyzwoitej legislacji. W jej świetle, przepisy powinny być konstruowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 30 marca 2022 r., sygn. akt II SA/GI 19/22).

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

Do wiadomości:

Burmistrz Ujazdu